

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR* tiskava vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. urah
da umom naslednjega dne ter stane
mesечно po št. D 10.—, za iz-
sestitev D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznico D 10.—
Inzerati po dogovoru.

Naročila se pri upravi TABOR*
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilike, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštno okoliš-
tven št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vrnejo.

Leto: III.

Maribor, sobota 29. aprila 1922.

Številka: 98.

Vsem jugoslovanskim Naraščanje nezadovoljstva proti dr. Ninčiču. državljanom!

Nad rusko zemljo, nad tistimi ši-
rokimi in nekoč tako plodnimi planja-
vami, ki so svojčas prehranjevale vso
Evropo, je zagospodaril in gospodari
še vedno kruti in strašni car — glad.

Neskončne so žrtve, ki jih je zahte-
vala in jih še dnevno zahteva lakota v
Rusiji. Vse svet brez razlike narodno-
sti, stanu in prepričanja se je dvignil
v pomoč nedolžnim žrtvam.

Stotisoči, da, milijoni otrok, mater
in starčkov bi se bili lahko ohranili
pri življenju, če bi pomožne akcije ne
bili ovirali razni neosnovani predsod-
ki. Danes so, hvala bogu, ti predsodki
premagani tudi v naši državi. Tudi
naša država se uradno udeležuje te-
ga človekoljubnega dela. Širom vse
naše države se pobirajo darovi v po-
moč gladujoči Rusiji. Tako se je na
veliki petek samo v Zagrebu nabralo
200.000 K, v Beogradu na isti dan celo
400.000 dinarjev.

Le Slovenija se doslej še ni izkaza-
la z nobenim večjim darom — če iz-
vzamemo to, kar se je nabralo po cer-
kvah in kar so posamezne socialistič-
ne organizacije poslale potom svojih
mednarodnih zvez v Rusijo.

Skraini čas je bil, da smo se vzdra-
mili tudi mi. Četudi preživljamo kri-
tične čase, čeprav trpimo pod vedno
rastjočo draginjo — vendar pa smemo
reči, da se vsaj enkrat na dan lahko
do sita najemo.

In če pomislimo pri tem, da žive
tam v veliki Rusiji ljudje, ki že dolge
mesece niso videli poštenega kosa kru-
ha, ki so pojedli vso strešno slamo, po-
mešano z blatom in prstjo, ki v svo-
jem brezkončnem obupu izkopavajo
celo mrličje in jedo njih meso, samo
da si za nekaj trenutkov podaljšajo
življenje — tedaj nam pač ne bo težko,
da si pritrhamo kakršenkoli za življe-
nje nepotrebnih izdatkov ter darujemo
nim, ki trpe v tako brezmejni bedi.

Pomožno akcijo za gladujočo Rusijo
poveodi zelo simpatično pozdravljajo.
Vidi se, da ljudstvo hoče in želi poma-
gati. Obrtniki in delavci so že dolo-
čili, da bodo žrtvovali zaslužek dvour-
nega dela v ta namen, učitelji in celo
penzionisti so se tudi že pridružili.

Upamo, da bo okoli 1. maja vsakdo,
pa bodi si državni ali privatni urad-
nik, posameznik ali korporacija, go-
spodar ali uslužbenec, položil svoj dar
— pa naj si bo še tako meznaten — na
vabilno polo mariborskega pomožnega
odбора.

Apeliramo na čustvo človečnosti
in bratoljubja, na vašo dobro in usmi-
ljena srca. Vsakdo naj si šteje v čast
in ponos, da ima priložnost olajšati
gorje vsaj enemu izmed trideset milio-
nov, ki jih je zadela nepopisna ne-
sreča. Kajti lep in svetel bo spomin na
to človekoljubno delo in brezmejno ho-
valežnost tisočih src, ki bodo deležna
vaših darov.

Odbor za pomoč gladujočim v Rusiji.

Uradniške doklade.

Odredba finančnega ministrstva,
naj finančne uprave izplačujejo nove
uradniške doklade za februar in maj
1. maja, a doklade za marec in junij ko-
maj tedaj, ko bo definitivno urejena
redukcija uradništva, je vzbudila po-
vsod razburjenje in nezadovoljstvo.
Posebno na Hrvaškem je razburjenje
tako veliko, da je zagrebški pokrajins-
ki namestnik Juraj Demetrovič za-
grozil z demisijo, ako se ta odredba ne
prekliče ter se uradnikom ne izplača
dokladov tako, kakor je bilo to v znanem
zakonu določeno. Da je nezadovoljnost
popolna tudi v Sloveniji in posebej še
v Mariboru, je samo ob sebi umavno.

ZM Beograd, 28. aprila. Po poro-
čilih tiskajšnjih listov narašča nezado-
voljnost z dr. Ninčičem v parlamentar-
nih krogih dan za dnem, baže tudi v
okolici min. preds. Pašića. Ena skupi-

na radikalnih poslancev je baže že za-
htevala njegov odstop. Če bo dr. Nin-
čič ignoriral to strujo v svojem klubu,
bo vložena interpelacija, ki bo povzro-
čila njegov padec.

Ninčič na poti v Beograd.

Njegova Konferenca z Banffyjem.

ZM Beograd, 28. aprila. Danes
zvečer ali jutri zjutraj se pričakuje
prijed ministra za zun. zadeve dr.
Ninčiča, da poroča min. svetu o poga-
janjih z Italijo. Včeraj popoldne je
imel daljši izrazgovor z ogrskim mini-
strom za zun. zadeve baronom Ban-
ffyjem. Govorila sta o vseh spornih

točkah med Jugoslavijo in Madžarsko.
Inicijativo je dal Banffy. Zdi se, kakor
da hoče Ogrska pričeti realno politiko.
To je posledica raznih ogrskih razoča-
ranj v Genovi. Glede pogajanj z Italijo
je izjavil dr. Ninčič, da doslej z naše
strani niso bile prevzete nikakšne ob-
veznosti in da naša vlada vztraja na
prvotnem stališču.

Jugoslovensko-grška pogajanja v Genovi.

ZM Beograd, 28. apr. V Genovi
so se vršila pogajanja med dr. Ninčičem
in šefom grške delegacije Guna-
risom. Zahteve naše vlade so po mne-
nju kompetentnih krogov sledeče: 1.
razširjenje in ureditev naše proste lu-
ke v Solunu; 2. znižanje žel. tarifov na

progi Gjevvgjeli—Solun, ker so dozda-
ni čez mero visoki; 3. podelitev dovo-
ljenj za izvrševanje trgovine v grških
mestih, zlasti v Solunu, za naše trgov-
ce. Dozda so Grki tozadevno delali na-
šemu trgovskemu svetu velike težave.

Z genovske konference.

Francoska vlada vztraja pri canneških
resolucijah.

DKU Pariz, 27. aprila. Danes ob
6. uri zvečer se je sestel ministrski
svet in razpravljaj o brzojavki iz Ge-
nove glede pogajanj z zastopniki sov-
jetov. Na tej seji je bila stilizirana br-
zojavka, ki se bo takoj odposlala fran-
coski delegaciji v Genovi. Navodila, ki
jih vsebuje ta brzojavka, se ujemajo s
stališčem, katero zastopa Barthou, in
zahtevajo, naj francoska delegacija
slejkoprej vztraja pri pogojih canneske
resolucije in na načelih, kakor jih po-
vdarja moratorij.

Francoska vlada o sklicanju vrhovne-
ga sveta.

DKU Pariz, 27. aprila. (Havas).
Ministrski svet je danes sklepal o br-
zojavnem predlogu Lloyd Georgea, na-
j bi se sklicalo zasedanje vrhovnega
sveta. Ministrski svet je odobril stali-
šče Poincaréja, da se more vrhovni
svet sklicati šele po vrnitvi predsedni-
ka Milleranda, le če bi se zasedanje
vršilo v Parizu, se lahko skliče poprej.
Vrhovni svet ne more sklepali o stva-
reh, ki se tičejo reparacijske komisije,
dokler slednja ne pošlje poročila o re-
paracijah, a to poročilo sledi šele po
31. maju, ko Nemčiji poteče rok za
plačilo reparacijskih obrovkov.

Vprašanje sankcij.

DKU Genova, 27. aprila. Anglija
zavzema v vprašanja sankcij sledeče
stališče: Korakov glede sankcij sploh
ne more podvzeti Francija sama, tem-
več skupno z vsemi, ki so podpisali
versailsko mirovno pogodbo. Ker pa
so vse te države zastopane v Genovi,
bilo najboljšo, da se o tem praskanju
kar ob tej priliki razpravlja, ni pa se
treba v splošnem pečati z reparacij-

skim vprašanjem. Francija pa je mne-
nja, da spada vprašanje sankcij pred
konferenco veleposlanikov, kateri naj
se pritegnejo še zastopniki male an-
tante.

Naša delegacija povabljen od Švi-
carjev.

ZM Beograd, 28. aprila. Včeraj
zvečer je priredila v Genovi švicarska
delegacija na čast naši delegaciji ve-
čerjo. Navzoči so bili Švicarja Moffa
in Schulthess ter naši delegati Ninčič,
Kumanudi in Janković.

Nemci na večerji pri Rusih.

DKU Genova, 27. aprila. (Wolff).
Delegacija ruske sovjetske republike
je povabila danes na večerjo nekoliko
članov nemške delegacije. Povabilu so
se odzvali kancelar dr. Wirth, minister
zunanjih zadev dr. Rathenau, finančni
minister dr. Schmidt kakor tudi več
drugih članov nemške delegacije. —
Ljudski komisar za zunanje zadeve
Čičerin je pozdravil goste kot zastop-
nike prijateljske nemške države in pr-
ve velike države, ki je s pogodbo sto-
pila na podlago mirnega sodelovanja
in normalnih odnosov do sovjetske
Rusije. Državni kancelar dr. Wirth je
naglašal v svoji napitnici gospodarski
značaj pogodbe, ki je določena, da služi
ne samo ožjim interesom enega nara-
da, temveč vsej Evropi in celemu člo-
veštvu. Veliki ideal skupnosti vseh na-
rodov zahteva sodelovanje mnogih po-
kolenj, toda bližnji ideal pomirjenja in
vzajemnega dela sta že dosegla 2 nara-
da, ki sta doslej v medsebojnih bojih
prelivala kri. To je pomen rapalske
pogodbe med Nemčijo in Rusijo, s ka-
tero je bil storjen prvi korak k nadalj-
nemu razvoju mirovnega dela v Evro-
pi. —

Princ Pavel v Zagrebu.

ZM Zagreb, 28. aprila. Princ Pa-
vel je dospel semkaj in bo pričakoval
vrnitve kralja iz Pariza, ki bo krog
10. maja.

Borza dne 27. aprila.

Zagreb, devize: Berlin 25.25—26.50,
Bukarešt 57—60, Milan 390—405, London
330—337, Newyork 620—700, Praga 145—
150, Švica 1300—1350, Dunaj 0.955—0.975,
Budimpešta 9.50—10, valute: dolar 65,
avstrijske krone 0.95, češke 150, franki
655—690, napoleoni 215, lire 390—397.

Curih: Berlin 1.81, Newyork 5.14, Lon-
don 22.74, Pariz 47.50, Milan 27.45, Praga
10.02, Budimpešta 0.65, Zagreb 1.87, Var-
šava 0.13, Dunaj 0.06%, av. k. 0.06.

Tok draginje, ki gre neposredno dalje
zadeva vedno najhuje stalne name-
ščence, katerih plača ostaja vedno da-
leč za momentano višino draginje in
gre le v veliki razdalji za njo. In ven-
dar so ravno ti nameščenci, a osobito
državni, važni, skoro bi rekli najvaž-
nejši činitelj pri ustvarjanju razpolo-
ženja javnosti. Ako je državni uradnik
zadovoljen, ima veselje do dela ter je
najmočnejša opora državne avtoritete,
ako pa je ta nezadovoljen, je naravno,
da v svojem nerazpoloženju sam ruši
to avtoriteto. Uradnik pa je zadovo-
ljen le tedaj, ako dobiva za svoje delo
tako plačilo, da lahko živi ter da mu
ni treba stradati. Nazoren zgled, kam
privede nezadovoljnost uradništva,
nam nudi najbolj Hrvatska. Brez vse-
ga dvoma je, da bi se na Hrvaškem
separatizem nikoli ne bil tako razpa-
sel, vsaj po mestih in med inteligenco
ne, če bi bilo uradništvo za svoje delo
plačano tako, da bi lahko živelo brez
skrbí za dostojen življenjski obstoj.
Tega se zavedajo tudi vsi trezni ele-
menti na Hrvaškem ter prištevajo
uradniško vprašanje naravnost h
kompleksu hrvatskega problema. Na
tem stališču stoje tudi hrvatski demo-
krati in kakor že omenjeno, tudi po-
krajinski namestnik g. Juraj Deme-
trovič.

Se več nego prentizka plača pa raz-
burja hrvatsko in analogno tudi slo-
vensko uradništvo razlika med plača-
mi uradništva v starih pokrajinah Sr-
bije ter v novoosvojenih zemljah. S
tem vprašanjem se peča tudi zagreb-
ški demokratski organ »Riječ« od 25.
t. m., ki piše med drugim tudi sledeče:
»Izenačenje draginskih doklad za dr-
žavno uradništvo bi moralo biti začel-
tek splošnega izenačenja plač v vsaj
državi. Za te doklade se je bila težka
borba, pod katere pritiskom je na pon-
cu finančni minister pristal na znano
stilizacijo zakona o budžetnih dvana-
stinah za marec in april. A sedaj, ko je
treba da se predpis tega zakona reali-
zira, finančno ministrstvo samovoljno
ovrača zakon, menda samo zato, ker
mu tako bolje konvenira. In to mini-
strstvo odreja izpremembo o izplačilu
uradniških doklad v nasprotju z jas-
nim upredpisi zakona, ne da bi se pri-
tem vprašalo, kako more potem držav-
na oblast zahtevati od državljanov, da
se drže zakonov, ko se sami ministri
teh zakonov ne drže, ampak gredo pre-
ko njih in to pač samo zato, ker se ni-
so pobrigali pravočasno, kakor je bila
njihova dolžnost, za to, da bi finančne
uprave pravočasno dobile potrebne
svote za izplačilo doklad. Tako ne gre
dalje. Tako ne gre, ker se s tem širi
med uradništvom opravičeno nezado-
voljstvo. Tako ne gre, ker se s tem ruši
zaupanje ljudstva v državno oblast.
Tako ne gre, ker se s tem ruši autori-
teta zakonov. A z našega, z unitari-
stičnega stališča v »prečanskih« kra-
jih to ne gre osobito še radi tega, ker
se s tem daje material za agitacijo
proti »beogradski« vladi, proti »Beo-
gradu« in »Srbiji«. Ker kadar ni za-
kon več ne daje garancije, da bo vlada
izpolnila svoje obveze napram urad-
ništvu, kakšne morejo biti potem več-
je in jače garancije?»

Te besede »Riječi« so popolnoma u-
pravičene, čeprav moramo na drugi
strani tudi upoštevati, da delo finanč-
nega ministrstva naše države ni lahko
in da je neprilika, ki se postavlja na-
sproti smotrenemu in korektnemu de-
lu, obilo. Na račun finančnega mini-
strstva leti vedno skoro največ oči-
tanj; mnogo teh očitaj, posebno s
strani opozicionalcev, je neupraviče-
nih, toda zahteva, da izpolnjuj finanč-
no ministrstvo vsaj zakonjene obvez-
nosti, gotovo ni neupravičena. Radi
tega zahtevamo, da finančno minist-
stvo še pravočasno razveljavi svoje

najnovjšo odredbo radi izplačil doklad državnim uradnikom ter da poskrbi za to, da se doklade izplačajo tako, kakor je bilo to zajamčeno z zakonom o budžetnih dvanajestinah.

Inozemska posojila in njih pomen.

V Beogradu pripravljajo sprejem velikih inozemskih posojil. Vlada ima tri ponudbe in sicer dve ameriški ter eno belgijsko. Poleg teh so tudi še druge, toda te ne prihajajo v poštev pri odločitvi, ker so njihovi pogoji slabši. Voja je tudi nas, kakor večino evropskih držav, pahnila v gospodarski kaos, razrahljala je poprej kolikortoliko stabilne osnove ter demoralizirala mnoge naprave, ki so v gospodarskem življenju prvi predpogoj uspešnega razvoja in normalnega obtoke. Pred vsem je treba izboljšati naš promet. To pa se da doseči samo na ta način, da se popravi v slabem stanju se nahajajoče železnice, ceste, telefone, brzojave itd. Poleg tega pa je še dosti drugih naprav, katere je treba obnoviti, popraviti, izboljšati. Enako važno, ako ne še mnogo bolj, je gradnja novih železnic, posebno takih, ki nas bodo vezale z našim morjem. Naša država je nastala iz raznih delov, ki so bili ne samo politično in upravno, ampak tudi gospodarsko in prometno medsebojno popolnoma ločeni. Naše slov. gospodarstvo je bilo utegnjeno v ozek krog plemenskih ozemelj, naš promet, kateri pravzaprav ni bil naš, ampak tuj, nemški, ker so ga gradili Nemci tudi po vsem našem ozemlju zase in ne za nas, je bil koncentriran na dve točki: Dunaj in Trst. Hrvatski promet je bil koncentriran tudi na dve točki, toda ne dve čisto drugi točki, na: Budimpešto in Reko. Srbski promet je bil komaj v prvih početkih, težil pa je na eni strani na sever preko Ogrske, na drugi na jug preko Soluna, na tretji pa na vzhod preko Carigrada, Bosna, Dalmacija, Črna gora, Južna Srbija pa so bile sploh brez prometa; kar ga je bilo, je bil bolj primitiven, odgovarjajoč celo lokalnim potrebam in silno nezadostni meri. Tvorba nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev ter določitev novih državnih mej je prejšnje zveze presekala, odločila je posamezna ozemlja od poprejšnjih izhodišč ter ustvarila nov položaj in nova koncentracijska ležišča. Kakor sta prenehala Dunaj in Trst biti težišči prometa slovenskega ozemlja, ker sta pripadla prvi Avstriji, drugi Italiji, tako sta prenehali tudi za hrvatsko ozemlje biti prometni težišči Budimpešta in Reka; isto se je dogodilo srbskemu prometu.

*) Medtem je ameriško posojilo že sprejeto. (Op. ur.)

Dedni logar.

Že od nekdaj velja na svetu borba pravice proti krivici za največjo in čeprav izzvani vsak junaški poizkus, da bi pravičen človek dosegel priznanje — v propadu, v tragičnem smislu — ni čuda, da so posegli pesniki po tem motivu ter ga često z velikim zanimanjem in uspehom obdelovali. Vsaka borba nosi že sama na sebi pečat dramatičnosti in umevno je, da je vsakdo, ki je posvetil svojo pesniško silo temu motivu, izluščil dejanje ter ga obdelal v dramatični obliki.

Največji spomenik borbe proti krivici je postal Slovincem veliki Cankar v svojem delu »Hlapec Jernej in njegova pravica«. V to novelo, ki si je zadnji čas ravno vsled svoje naravne dramatične podlage priborila priznanje na odru, je vtil s silno roko najrahljšo in najtršo besedo o pravici in o krivici. Pravica zraste v nadčloveško dimenzijo, Jernej zgubi domala vsako človeško potezo ter postane posebljen pojem pravice. Ker je pa pravica obenem ljubezen, ne ljubezen, ki daje, ampak ki zahteva, ima tudi lirčna struna svojo melodijo v viharjem morju zahtev. Daje ter zahteva in zahteva, kar daje. Brez časa, brez določenega kraja se dviga borba nad vse višine in niti realnost z vsemi svojimi gnusnimi malenkostmi, ki so v življenju odločilnega pomena, ji ne more dati onega specifično zemškega, kar zahteva realno dejanje. Hlapec

Nova državna tvorba je ustvarila nova prometna težišča, obenem pa je prinesla potrebo po novih izhodiščih na morje in preko morja v široki svet. — Rapalska pogodba nas je oropala Trsta in Reke in končno tudi Zadra, čeprav ta nikoli ni prihajal v znatni meri v poštev. Potreba pristanišča postaja za nas vedno bolj pereča. V pristanišča pa je treba tudi napeljati železniški promet. Ljubljana, Zagreb, Beograd itd. morajo dobiti izhod v naša pristanišča, zvezo z našim morjem. Obenem pa se mora koncentrirati tudi naš notranji promet v smeri Maribor, Ljubljana, Zagreb, Beograd; Bitolj, Skoplje, Niš, Beograd; Subotica, Novi Sad, Osijek, Beograd; Mostar, Sarajevo, Beograd ter v nešteto medsebojnih zveznih linij. Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Črna gora in Južna Srbija, kakor deloma tudi Severna Srbija, pa morajo dobiti poleg tega sčasoma tudi lokalno zvezno železniško omrežje, ki odgovarja njihovim potrebam in ki je predpogoj boljše gospodarske bodočnosti in razvoja. To so velike naloge, katere je postavilo naši mladi državi že samo njeno rojstvo. Te naloge pa bi bile prevelike celo za staro in utrjeno, gospodarsko bogato državo, kaj se za mlado in šibko. Brez kapitala ni mogoče pričeti nobenega podjetja, a kdor nima kapitala, mu preostane edino ena pot, da pride do njega, to je — posojilo. Posojilo v inozemstvu je za našo državo neobhodno potrebno. Iz lastnih sredstev ne more nikoli pričeti z izgradnjo svojega prometa in gospodarstva ter boljše bodočnosti, ki odvisi od tega. To uvidi in prizna vsak pameten državljani in zato je tem slabše pričevalo za razsodnost in zrelost nekaterih naših opozicijonalcov, da so proti inozemskemu posojilu, češ, da ako zamore tuji kapital priti do rentabilitete in v doglednih letih do povračila in dobička, bi to mogli doseči tudi mi sami. Da se ovrže in pokaže smešnost te trditve, zadostuje že enostavna primera. Podjetje, od katerega hočemo imeti dobiček, moramo najprej ustanoviti, ustanovimo pa ga le, če imamo za to potreben temeljni kapital. Brez kapitala ni podjetja in torej tudi ne dobička. Ako bi hotel n. pr. navaden delavec ustanoviti tovarno, bi moral tri življenske dobe hraniti in še bi ne bilo dovolj. Isto velja za šibko državo, kakršna je naša Jugoslavija. Predno bi naša država samo pripravila potreben kapital za zgraditev naših gospodarskih predpogojev, bi že davno propadla.

Inozemska državna posojila, ki se sklepajo te dni v Beogradu bodo nekak temeljni kapital za zgradbo predpogojev za razvoj našega gospodarstva in s tem boljše bodočnosti. Kakor stoje pogajanja danes, izgleda, da dobimo 100 milijonov dolarjev posojila v gotovini, 100 milijonov dolarjev pa v gradbenem

Jernej propade kljub svoji pravici in s svojo pravico. Toda nekaj čudnega se zgodi na koncu zgodbe. Čeprav ji pred svetom ne pribori priznanja, izvrši Jernej svojo pravico ter zapali svoje posestvo. (Kajti o tem nihče ne dvomi, da je posestvo Jernejevo in ne Sitarjevo). To je poteza, ki seza v večnost, enostavna in nepojmljiva, težka in sama posebi umevna.

Ludwig je postavil za borec logarja Ulricha. In njegov nasprotnik ni sodni dvor — najvišja inštanca zemске pravice — temveč njegov prijatelj in gospodar Stein, svojeglavež in trma. Ni mu postavil nasproti človeka, ki dela iz principa, baš zato, ker se čuti v pravici, da postopa tako in ne drugače, temveč trmoglavca, prepirlivega in malo od svoje morale podprtega človeka. V tem leži hiba: malenkostnost vzroka, ki je povzročil razdor in tragedijo. Kakor je Pinžgar v svoji »Verigi« postavil za temelj vsega dejanja spor glede verige, tako je Ludwig zgradil svoje delo na malenkostnem prepričanju. Čeprav ne morem odrekati vzroke verjetnosti in možnosti, ker se pogosto iz malenkostnih začetkov porodiijo velike zadeve, nam vendar v pesniškem oziru težko zadošča in zgradba se nam vidi prelahka, pesniško premalo verjetna. — Tudi nam je neprijetno, da je krivčnik tako malo podprt s stvarnostjo in z odločnostjo; prevelik slabost je in borbi z njim nedostaja onega čara pravice, ki kreše iskro in — in on-

materijalu za železnice, brzojave, telefone, ceste in pristanišča. S temi sredstvi bo mogoče popraviti in izboljšati vsa naša že obstoječa prometna sredstva, obenem pa zgraditi tudi najnujnejša nova ter najpotrebnejša pristanišča. V tem pa bo temelj za bodočo izpopolnitev, ki bo rastla sama iz sebe. Inozemska posojila, katere pripravljajo v Beogradu, pa bodo uplivala blagodejno tudi na izboljšanje in stabiliziranje naše valute. Vpliv teh posojil na valuto vidimo že sedaj, še predno so posojila sklenjena. Naša krona je na curiški borzi poskočila od 1.55 na 2 že ob prvih vesteh o predstojajočih posojilih. S porastom naše valute pa je v zvezi tudi padanje draginje pri nas doma. S tem v zvezi pa je na drugi strani izravnanje socialnih vprašanj in v veliki meri tudi političnih, ki so sedaj nedvomno, ker so nerešena, največja ovira naše splošne konsolidacije. Tako lahko rečemo, da bodo nova posojila takorekoč važen razdoben mejnik v življenju naše mlade države.

Politične vesti.

* Zanellin memorandum. V Genovi je izročil Zanella vsem načelnikom delegacij memorandum reške države, ki so ga vsi krogli simpatično sprejeli.

* Ukaz o upravnih razdelitvi države je kralj podpisal 27. t. m. v Subotici na potu v Pariz. Ker se je morala vlada držati čl. 13. ustave, ki predpisuje v Hrvatski in Slavoniji 4 oblasti, če se izvrši razdelitev potom ukaza, je vsled tega v razdelitvi nekatere neskladnosti, na pr. da Medjimurje pripada k mariborski oblasti, enako občina Kastav v Istri itd., je vlada obenem izdelala zakonski predlog, ki ga predloži narodni skupščini in v katerem predlaga spremembe: da se Kastav in Krk spojita z zagrebsko oblastjo, Medjimurje z varaždinsko županijo tudi z zagrebsko oblastjo, Srem z Bačko, Zemun pa z Beogradom.

* V seji narodne skupščine dne 27. t. m. se je vršila razprava o dvanajestinah za maj in junij. Musliman dr. Spaho je izvajal, da se premalo ozira jemlje na Bosno, zato bo glasoval proti dvanajestinam. Tudi zemljoradniški disident Benin in slov. klerikalec Skoberne sta se izjavila proti. — V popoldanski seji se je razpravljalo o raznih interpelacijah. Najprej ona o propasti 30.000 rekrutov iz rezervnih čet za časa umika srbske vojske skozi Albanijo. Ker ima vse tozadevne akte enketni odbor nar. predstavništva, se je sprejel predlog voj. ministra Vasića, da se vprašanje za sedaj odstavi z dnevnega reda. Ostra debata se je razvila pri razpravi o interpelaciji slov. klerikalca Brodarja o grdem ravnanju z vojniki. Brodar navaja slučaj častnika Farkaša, ki je dal zapreti vo-

stran, ki dviga dejanje nad malenkostnost.

Dedni logar Ulrich ne dopušta, da bi se kdo vmešaval v njegovo delo, in najhujše ga zadere, ko mu ukaže gospodar Stein, da mora v gozdu izsekati, kar bi bilo popolnoma proti pravilom. Stein ne more odstopiti od svoje besede, Ulrich ne more dopustiti nečesa, kar bi bilo na škodo njegovemu gozdu. Zda se začne borba med njima: brezuspešna, a huda! Trda so pota, katera hodi Ulrich in vedejo ga v pogubo. Konec vsega je, da ustreliti on dete in potem še samega sebe. Kajti njegova hči Marica ljubi Roberta, Steinovega sina. To ljubezen, pristrana spočetka, razdvojena od borbe med očetoma, se prepleta liki zla slutnja skozi vse dejanje. Pomotoma ustrelil Ulrich svojo hčer in zda ne vidi druge rešitve, kot da opere kri s krvjo...

Junak propade. Brezdnno ga je požrlo; njega in njegovo pravico...

Nekaj ganljivega je v tem delu. Ludwig, ki spada med prve nemške pisatelje, ki so se poprijeli meščanske drame poleg Hebelja, je položil vanj mnogo pristrčnosti, mnogo lepote, mnogo tihe tragike.

Upati je, da se bo p. n. občinstvo, ki je tem potem uljudno vabljen, mnogobrojno odzvalo ter posetilo to predstavitev, na gozd in log navezano delo mojstra Ludwiga.

jaka Gorjanca. Ker je čital »Domoljubac«, General Vasić je pojasnil: Dotični poročnik je Slovenec, ki je prijel Gorjanca, ker je čital v »Domoljubcu« članek »Gnoj«, ki je grdil vojsko. Preiskava proti vojaku je dokazala, da je Gorjanec pisal klerikalnim poslancem pisma, v katerih je tožil o nezadovoljstvu v vojski in zbiral podpise za taka pisma. Na predlog dr. Kukovca je zbornica preko Brodarjeve interpelacije prešla na dnevni red.

* Evropska garancijska pogodba in Mala antanta. Dr. Beneš je imel razgovor z Lloydom Georgeom in predlagal, naj se prizna Mala antanta kot enota in se vključi v krog držav, ki podpišejo garancijsko pogodbo. Dr. Beneš je izdelal poseben načrt takšne pogodbe.

* Evropski mirovni pakt. Lloyd George je predlagal, naj bi se sklenila med vsemi evropskimi državami pogodba s katero bi se zajamčila 10 letna nevtralnost. (Ta pogodba bi bila podobna znanemu sporazumu med vele-silami za razoroženje Tihega oceana, kakor je bil sklenjen na washingtonski konferenci). Lloyd Georgeov načrt pravi v začetku: »V želji, da utrdimo trajnost miru in varnost Evrope in priznavajoč, da je nedotakljivost ozemlja drugih držav osnovno in univerzalno načelo mednarodnega prava in kot tako obvezno za vse civilizirane države, so podpisane države v vsakem slučaju po klavzulah pogodbe o Zvezi narodov dolžne, da opuste vsak akt zunanega napada na integralnost teritorija katerega drugega člana Lige. Države so v tem oziru določile svoje pooblaščenice, ki so se obvezale v imenu svoje stranke, da bo njihova država opustila vsak napad na teritorialno nedotakljivost druge obvezne države. V slučaju pa, da bi se napad izvršil in prekršil prvi člen te pogodbe, so vsaka izmed obvezanih strank zavež, da bo poslegla po vseh sredstvih in uporabila vse organizacije za diskusijo, za pogajanja in za mirno rešitev kon-troverze, ki je bila povod napada.

Dnevna kronika.

— Prijava deputacij v svrhu poklonitve Nj. V. kralju povodom poroke Prebivalstvo posameznih okrajev slovenskega ozemlja je izrazilo željo, da se po deputacijah pokloni Nj. V. kralju povodom poroke in pri tej priliki izroči primerne poklonitvene darove. Vse korporacije in deputacije, ki bi v to svrhu želele potovati v Beograd, so tem potom pozivljajo, da najdalje do 2. maja prijavijo predsedstvu pokrajinske uprave točno z navedbo imen in število onih oseb, ki so določene za poklonitvene deputacije povodom poroke našega vladarja. Ker mora predsedstvo pokrajinske uprave vse depu-

Vlaho Bukovac.

V ponedeljek 24. t. m. je umrl v Pragi v 67 letu starosti naš veliki jugoslovanski slikar Vlaho Bukovac, ki si je s svojimi nesmrtnimi deli poleg kiparja Ivana Meštrovića pridobil ime ne le v svoji domovini, ampak tudi širom Evrope in ostalega kulturnega sveta. Rodil se je Vlaho Bukovac dne 4. julija 1855 v Cavtatu pri Dubrovniku ter se po očetu, ki je bil Italijan, zval Fagioni, ime Bukovac si je nadel komaj pozneje. Kot sedemleten deček je že risal ter hotel v frančiškanski samostan, koder ga pa niso sprejeli, češ, da je še premlad. Z 11. letom je napravil sprejemni izpit za gimnazijo, toda stric, ki mu je ravno dospel iz Amerike, ga je odpeljal s seboj preko oceana, kjer je ostal štiri leta, kar je lepo opisal v znani avtobiografiji »Moj život«. Po štirih letih se je vrnil v Cavtat, kjer je vstopil v pomorsko službo ter krenil čez osem mesecev z neko ladjo v široki svet. Toda v pomorstvu ni uspeval, vrnil se je nazaj domov, kjer je okrasil s slikami domačo hišo ter se na to zopet podal v Ameriko — iskal srečo. Tam je bil delavec v tavnici, ob prostem času pa je slikal. Nazadnje se je vendar odločil, da se posveti popolnoma slikarstvu, odšel je v Kalifornijo, kjer je otvoril svoj atelje. Ko si je prištel dil denar za pot, se je zopet vrnil v domovino, kjer se je seznanil s pesnikom znanom Pucićem, ki je postal njegov

lacije takoj na to javiti maršalatu dvora, se po navodilu maršalata na poznejše prijave ne bo moglo ozirati. Dan prejema deputacij se bo pravčasno objavil v zvezi s sporedom slavnosti povodom poroke.

— **Draginjske doklade državnih nametencev (upokojecev).** Finančno ministrstvo je odredilo, da brzojavnim odlokom izplačilo drugega obroka diference na zvišane draginjske doklade za dobo od januarja do incl. marca t. l. še nadaljnjih 45 dni. S tem je vprašanje končno povoljno rešeno. Aktivnim državnim uslužbencem se ta diference po možnosti nakaže ob enem z osebnimi prejemki za maj ali le s prav neznanjo zamudo. Nakazilo diference za upokojece se bo pa vsakekor za nekoliko dni zakasnilo, ker je do 1. maja t. l. tehnično neizvedljivo. Predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani.

— **O uporabi hrvatskih vojakov v Plevlju,** kjer garnizionira 48. pešpolk, bo gotovo častita »Straža« vedela povedati strahovite zgodbe. Zato objavljamo kratko uradno brzojavko o dogodku. »Okoli 50 vojakov 48. pešpolka je zapustilo vojašnico z namenom, da odidejo peš domov na Hrvatsko. O-rožniki so jih pozvali, naj se vrnejo. Drug za drugim so se začeli vračati v vojašnico. Tu so izjavili, da niso mislili na upor; služiti so hoteli na Hrvatskem.« — To je vse? Vse!

— **Prenos telesnih ostankov Frana Maslja Podlimbarskega.** Dne 19. septembra 1917 je nenadoma zagrnil tuji grob v Pulkavi na Nizjem Avstrijskem mučenika naše narodne ideje: Frana Maslja - Podlimbarskega. Z njim smo izgubili odličnega pisatelja, ki nam je zapustil dela trajne vrednosti, da omenimo le klasični, za rajnega tako usodopolni roman »Gospodin Franjo«. Podlimbarski je bil našim narodnim in kulturnim društvom radodaren podpornik in delaven odbojnik; z ljubeznijo se je uvrstil med požrtvovalne obrambnike, ki so se zbirali okoli naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Zato smatra šentpeterska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za svojo dolžnost, da v Ljubljani na njegovi zemeljskih ostankih v domovino, po kateri je toliko hrepenel, in za katero je moral v političnem prognanstvu dati svoje dragoceno življenje. Priprani smo, da posvedočimo naša javnost tudi lokrat dejansko svojo ljubezen in hvaležnost do nepozabnega Podlimbarskega. Preostanek dobi naša šolska družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Jugoslov. akad. društvo »Triglav« v Zagrebu** vpripori dne 13. maja v Zalu pri Celju A. Funtekovo dramo »Tekma« in koncert društvenega pevskega zbora. Po programu prosta zabava. Prosimo Savinjske in okolišane, posebno pa g. starejšine, da se v čim večjem številu udeležijo naše prireditve. Odbor.

necen ter mu pomagal v Parizu, na akademijo. Bilo je to leta 1877. Tedaj je tudi spremenil svoje italijansko ime v hrvatsko in škof Strossmayer, ki je videl njegovo sliko »Turkinje«, mu je poslal 1000 frankov podpore. Kot »élève de l'academie des beaux arts« je naslikal svoje prvo umetniško delo »Črnogorko na obrani«. Po treh letih študija na akademiji je izstopil ter se udeležil več pariških razstav, slaven pa je postal komaj s sliko »La Grande Isa«, katero je razstavil v pariškem Salonu ter vzbudil z njo pravo senzacijo. Leta 1882 je bil pozvan na srbski dvor, da naslika portret kraljice Natalije. Iz Beograda je odšel na Cetinje, kjer je slikal kneza Nikolo. Potem se je dvakrat znova vrnil v Pariz, bival je dalje časa v Zagrebu, v Cavtatu ter na Dunaju, odkoder je prišel 1. 1903 v Prago, kjer je postal profesor češke akademije lepih umetnosti, kar je ostal do svoje sedanjice nemadne smrti. Pred kratkim je bil Bukovac tudi v Beogradu, kjer je izdelal portret kralja Aleksandra. Bukovac je bil po smeri impresionist, toda ne popoln, ker je preveč ljubil obliko. Dasi ravno ga »najnovejši« ne upoštevajo tako, kakor zasluži, je bil Bukovac vendar eden največjih umetnikov naše domovine.

— **Goljufije Rajmunda Janežiča.** Kr. policijski komisariat poroča: Rajmund Janežič, sin pokojnega Franca in pok. Helene, roj. 29. 8. 1889 v Čemohovcu, kotar Varaždin, pristojen v Zagreb, stanujoč v Čemohovcu št. 25, samski, trgovski potnik, govori hrvatski, srednje postave, podolgovatega obraza, kostanjevih las, rujavih oči, oblečen v slabo ponošeno obleko, goljufa po deželi ljudi s tem, da se izdaja za pooblaščenega potnika zavoda za povečanje slik, pri kateri priliki si pusti tudi izplačati predujme ter izstavlja tozadevna potrdila in naročilne listke tvrdo E. Kupfer, Dunaj, Wolfgasse št. 36.

— **Človek z neštetimi imeni.** Nedavno so v Zagrebu aretirali radi sumljivosti nekega »trgovca« Ilijo Urmösa iz Subotice, v katerem pa so kmalu spoznali nevarnega zločinca Franja Bezdana, katerega so že dolgo iskali. Toda sedaj se je ugotovilo, da tudi Franjo Bezdan ni njegovo pravo ime, ampak da je identičen z Franjem Kovačem ter Ferencem Kovacem, ki sta bila vsak v drugem kraju že kaznovana. Identičen pa je tudi z drugimi že kaznovanimi zločinci: Jovanom Bezdanom, Petrom Lakatošem, Josipom Feryjem itd. Vsi ti so v resnici en sam zločinec, katerega imajo sedaj v zagrebških zaporih, ne vejo pa kako se v resnici imenuje, ne vejo kje je rojen, kam je pristojen in kdo je pravzaprav.

— **Volitve v pridebne komisije** so razpisane za celo Slovenijo za 28. maja. Volilni imeniki bodo v svrhu reklamacij razporejeni od 1. do 15. maja pri davčnih oblastih. Podrobnosti so razvidne iz »Urad. lista« št. 41, od 25. aprila.

— **Za gladojočo Rusijo so darovali:** Major Edvard Vavpotič, D. Tuzla (Bosna) 25 Din., uslužbenec g. Džamonje namesto cvetlic ob priliki »kršne slave« na Jurjevo 50 Din., družba pri g. Džamonji na Jurjevo 100 Din., g. Džamonja kot poročni dar ob priliki poroke kralja Aleksandra 250 Din., skupaj 425 Din. — Vse tozadevne prispevke je pošiljati na odbor za pomoč gladojoči Rusiji — državna realka ali pa na blagajno okrajnega glavarstva s pristavkom »za gladojočo Rusijo«.

— **Hidrotehniška oddelka** gradbene direkcije v Ljubljani se ustanovita v Mariboru in Celju.

— **»Mladost« na turneji po Angliji.** Zagrebški pevski zbor »Mladost«, ki je lansko poletje priredil turnejo po Čehoslovaški in Poljski, namerava prirediti letos poleti turnejo po Angliji. Turnejo »Mladosti« bo vodil naš znani angleški prijatelj Seton Watson, ki je že osnoval odbor za sprejem Zagrebčanov. Podpora so obljubili razen angleške vlade tudi nekateri odlični Angleži.

— **Obsodba hrvatskega legionarja.** V Varaždinu je bil te dni obsojen na 2 in pol leta težke ječe urarski pomočnik Petar Huzjak iz Bednje, ker je bil član »Hrvatske Legije« znanega odpadnika kapetana Metzgerja v Zalae-gerszegu ter je kot njen agent prihajal na naš teritorij, kjer je pregovarjal naše ljudi, naj tudi oni pobegnejo z njim v »Hrvatsko Legijo«.

— **Gradbena sezona v Sarajevu.** Letošnja pomlad je tudi v Sarajevu začetek živahnega gradbenega gibanja. Gradi se vse polno novih hiš. Vážno je to dejstvo posebno še radi tega, ker se v Sarajevu, istotako kakor v Mariboru, od prevrata do letos ni zgradilo niti ene nove stavbe.

— **Tuji v Splitu.** Letošnja pomlad je privabila v našo Dalmacijo nenavadno veliko število tujcev. Posebno veliko jih je v Splitu. Tujcem se naše primorje izredno dopade ter je upati, da bodo naša primorska mesta postala kmalu živahna središča tujkega prometa.

— **Ruski begunci v Jugoslaviji.** Največ ruskih beguncov se nahaja v Srbiji, to je 29% skupnega števila. V Vojvodini jih je 16—20% v Bosni 11—15% na Hrvatskem, v Dalmaciji, Črni gorji ter Južni Srbiji 6—10%, a v Sloveniji in v Srbiji pa komaj 5%. Od skupnega števila jih je 11.251 splošnih samo za uradniške in druge duševne posle, 5784 za vse posle, a 2959 le za fizično delo. Dijakov je 1800, otrok pa 4074.

— **Mornarični dan.** »Jadranska Straža« v Splitu, ki si je nadela nalo-

go zbirati prispevke za zgradbo naše vojne mornarice, namerava prirediti letos po celi državi »mornarični dan«. »Mornarični dan« se bo vršil v znamenju veselja in zbirki katerih čisti dobiček se porabi za realiziranje lepih narčrtov »Jadranske Straže«.

— **Ustanovni občni zbor Društva za ustanovitev in vzdrževanje otroške bolnice v Mariboru** se bo vršil v četrtek, dne 4. majnika ob 18. uri zvečer v posvetovalnici mestnega magistrata. Prijave članov prejema član pripravljalnega odbora g. R. Pleskovič v predpoldanskih urah vsak dan, v Strossmajerjevi ulici št. 26, pritličje desno. (Urad za zaščito dece in mladine). Prijavi se lahko ustmeno ali pismeno.

V soboto 29. t. m. vsi na prireditve Sokola v Studencih: „Pri belem konjičku“.

„Crna deska.“

III.

Meseca januarja je bil premeščen preglednik finančne kontrole Karl Juršič iz Maribora v St. Lovrenc v Slov. gor. Ker ta ni mogel dobiti nikjer stanovanja, je moral njegova družina, obstoječa iz treh otrok in oskrbnice, ostati še nadalje v prejšnjem stanovanju na Aleksandrovi cesti št. 36. Stanovanjski urad je seveda to stanovanje takoj zasegel. Ker Juršič v svojem novem službenem mestu ni mogel dobiti stanovanja, kar je tamošnji občinski urad uradno potrdil, je finančno ok. ravnateljstvo predlagalo, naj se Juršič premesti nazaj v Maribor, ker mu z itak pičlimi dohodki ni mogoče voditi dvojnega gospodinjstva. O tem se je obvestil tudi stanovanjski urad s prošnjo, da pusti Juršiču do definitivne odločitve stanovanje. Kmalu na to je dobil Juršič od delegacije ministrstva financ v Ljubljani brzojavno sporočilo, da je definitivno premeščen nazaj v Maribor. To brzojavko je poslal Juršič tudi stanovanjskemu uradu, toda predsednik stanovanjskega urada župan Grčar se je izrazil, da ga potrdilo finančne oblasti nič ne briga ter je dal Juršiča 1. aprila prisilno deložirati, njegovo stanovanje pa je nakazal že eno leto v isti hiši stanujočemu policijskemu agentu Cinottiju, ki se je še le pred kratkim poročil ter je brez otrok. Juršičovo pohištvo so zmetali izvršilni organi v neko drugo, za njegovo družino pretresno sobo, kjer ne more niti kuhati, niti namestiti svojih stvari. Tako socialno postopa socialistični župan z državnimi nastavljenici. Potrdila višjih državnih uradov pa so za njega — ničla. Pripomnimo še, da Juršič do danes še ni dobil nakazanega drugega stanovanja.

JDS.

DEMOKRATSKI DISKUSIJSKI VEČER. Kulturni odsek mariborske organizacije JDS priredi v četrtek 4. maja ob 8. uri zvečer v dvorani restavracije Halbwidl v Jurčičevi ulici diskusijski večer s predavanjem g. dr. Ralsmana o čehoslovaški narodni demokraciji. Somišljenike pozivamo k obilni udeležbi.

Seja izvrševalnega odbora JDS za mariborsko volilno okrožje je v nedeljo 30. t. m. ob 9. uri dop. v mali dvorani hotela Union v Celju.

Demokratski družabni večer v Mariboru je 10. junija v obeh zgornjih dvoranah Narodnega doma. Poleg predavanja vsenč. prof. dr. Ilesiča iz Zagreba o pomenu Maribora v naši jugoslovenski zgodovini bo raznovrstna zabava.

Mariborske vesti.

Maribor 28. aprila 1922.

— **Dramatični odsek Sokola v Studencih** priredi v soboto dne 29. t. l. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu pri-ljubljeno veseloigro v 3 dejanjih: »Pri belem konjičku«. Upati je, da vsi prijatelji društva v okolici posetijo to prireditev, posebno z ozirom na to, da je baš po Studencih segala grabežljiva tuičeva roka, skušala zadušiti vsak

pojav narodnega življenja že v kali in je ravno tu treba zajeziti val tujega raznarodovalnega dela. Torej na svidenje v soboto zvečer!

— **»Straža« in predsednik trgovskega gremija.** Čuditi se moram, da se je baje v preteklem tednu po dolgem času zopet enkrat »Straža« spomnila mene. Čeravno sem ji zelo hvaležen za brezplačno reklamo, vendar bi prosil za bodočo več resnice in manj laži. Pa ker so se od strani »Stražinih« pristašev priredili ob omenjenem času nekateri ahodi, je pač bilo treba pisati tudi nekaj o predsedniku trgovskega gremija, da bi za shod pridobili več trgovcev in obrtnikov. Ali gospodje, motite se, ako tako mislite. Nič Vam ne gredo več pridobitni sloji na limanice, ker so danes že sami toliko zreli in odločni, da vedo prav dobro, kaj imajo storiti, če boste pisali čez mo-jo osebo toliko laži. Weixl.

— **Prošnja za dve ubogi vdovi.** V veliki bedi živita v Mariboru dve vdovi, ena z 2 bolnima otrokoma in ena s 5 otroci. Usmiljena srca se prosijo, da izročijo podpore zanje v našem uredništvu, kjer so tudi imena obeh na razpolago.

— **Portefeuille (torbico za spise)** je pozabil predčerašnjim popoldne na koroškem kolodvoru neki gospod iz Beograda. V nji se nahajajo razni uradni spisi, ki so za najditelja brez vsake važnosti, pa se poštenjak, ki jo je našel, prosi, da jo proti primerni nagradi vrne. Izroči jo lahko v našem upravnistvu.

— **Ljudska univerza.** Danes zvečer ob 8. uri v mali kazinski dvorani diskusija o filozofskih vprašanjih.

— **Cerele français.** Danes, 29. aprila, ob 18. uri predava g. profesor Lucien Tesnière v slavnostni dvorani, moškega učiteljskega o novejši francoski literaturi. Vsi prijatelji francoskega jezika in slovstva so povabljeni.

— **Triglavanski sestanek.** Jutri v soboto 29. aprila 1922, ob 20. uri se vrši tovariški sestanek starejšin v dvorani restavracije Halbwidl v Jurčičevi ulici. Ker proslavimo ta dan imenovanje našega vrlega in ljubljeneega starešine g. Toplaka, predsednika okrožnega sodišča, pričakujemo, da se sestanka udeležijo sleherni starešina mariborskega okrožja. Sklicatelj dr. Irgolič.

— **Izgubljeni predmeti.** Od 1. do 15. aprila 1922 so bili priglašeni pri policijskem komisarijatu v Mariboru sledeči predmeti kot izgubljeni. Najditelji se naprošajo, da jih oddajo pri navedenem uradu. 2 ključa od blagajne; 1 zlata kravatna igla s 3 rubini bele in rdeče barve; 1 platneno rjavkasto listnico 400 kron vsebine; 390 K v denarjih; 1 namizni beli prt in eno brisačo; 1 zlat aročnik; 2 pompaduri z različno vsebino; potni list na ime Rizman Marija; 1 damska zlata ura; delavsko knjižico in druge listine na ime Oskar Kristan; rujava usnjata listnica s 400 Din. v denarju in druge listine; črna usnjata denarnica z vsebino 900 K, enim ključem in dr.; črn ponošen dežnik brez držaja; 1 srebrni zapestnik; različni dokumenti na ime Ogorevc in Friškovec; 1 knjiga z vsebino 100 K; 1 zapestno zlato uro; 1 majhno sivo torbico z želez. legitima-cijo na ime Rotner; 1 usnjata temno-rdeča listnica z vsebino 640 Din. in legitimacije; 1 usnjata denarnica z vsebino 120 Din. na ime Haložan in druge listine; 450 K v denarju.

— **Najdeni predmeti.** Od 1. do 15. aprila 1922 so bili pri policijskem komisarijatu v Marib. sledeči predmeti oddani kot najdeni in se zamorejo od gubitelja dvigniti: 1 klobuk zamenjan v Veliki kavarni; 1 par ključev; 1 bela usnjata rokavica; 1 niklasta verižica s 3 rdečimi in enim belim kamnom; 1 črn ženski slamnat klobuk; različni dokumenti in listine na ime Črešnar Anton; 1 stenski kuhinjski prt; 40 K v denarju; 1 pokvarjen star svilnat dežnik; ena ženska pelerina; ena zlata ženska ovrtna verižica s privieskom s črki L. T. in 4 belimi in dvema modrima kamnoma v podobi deteljnege peresa.

— **Velika kavarna.** Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi Eleganten Bar. — Dnevno koncert

m Drzna goljufija. Tukajšnja varnostna oblast je dobila predvčeraj iz Koprivnice brzojavko, da je neki Čehoslovak Ivan S. z vagonom kamenin prispel čez Maribor v Zagreb, tam vagon pustil in prodal vsebino nekemu kupcu za 180.000 K. Ko so vagon odprli, se je izkazalo, da je le del vsebine bil kamenina, ostalo pa le malovredno blago. Zato ga je zasledovala policija, da ga prime pred prestopom meje. S. je bil včeraj v Mariboru v Aleksandrovi ulici zasačen in oddan varnostnemu organu iz Koprivnice. Kakor je videti, gre za veliko goljufijo, katere niti vodijo v inozemstvo.

m Ujeta tičica. 28-letna brezposelna natakarica Genovefa B. iz Libuš na Koroškem je bila predvčeraj zaradi vlačuganja in nemoralnega življenja aretirana in obsojena na 6 dni zapora, ker je pri zlišanju napovedala krivo ime in krive podatke glede pristojnosti, je izročena sodišču. Po prestani kazni bo odgnana v svojo domovinsko občino.

m Vpokojen je bil s 31. marcem t. l. preglednik moške kaznilnice Viljem Franke.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Petek, 28. aprila: »Prodana nevesta. Premijera. Izven ab.
Sobota, 29. aprila: »Dedni logar. Premijera. Abon. C.
Nedelja, 30. aprila: »Cigan baron. V proslavo 1. maja.
Ponedeljek, 1. maja: »Prodana nevesta. Abonement A.
Torek, 2. maja: »Prababica. Ab. C.
Sreda, 3. maja: zaprto.
Četrtek, 4. maja: »Prodana nevesta. Abonement C.
Petek, 5. maja ob 15.: »Neznani prijatelj. Dijaška predstava.
Sobota, 6. maja: »Dedni logar. A.
— o —
Dramatična šola Narodnega gledališča. Pouk dramatične šole se vrši v ponedeljek, dne 1. maja ob 1/2 20. uri (ob 1/2 8. uri zv.) kakor vedno v mali kazniški dvorani.

Kultura in umetnost

x »Grohar.« Državni odbor prireja v proslavo ženitve Nj. V. kralja s sodelovanjem vseh umetniških društev in grup v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev jugoslovensko razstavo, na kateri bodo sodelovali tudi rumunski umetniki kot gostje. Klub »Grohar« zato vabi vse oblikujoče umetnike na Štajerskem, da se čim prej prijavijo k udeležbi te razstave klubu »Grohar« na naslov prof. Cotič, Majstrova ul. 17-II., ki daje tudi potrebne informacije. Termin do 15. maja.

x Monsignor Duchesse umrl. V Rimu je 79. letu starosti umrl znani francoski arheolog, monsignor Duchesse, ravnatelj francoske šole ter član francoske akademije.

x Puccini komponira novo opero, ki se bo zvala »Turandot«.

Sokolstvo.

o Telovadna akademija »Sokolskega društva v Mariboru.« ki se vrši 6. maja z začetkom ob 20. (8.) uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma, bo nudila vsakomur, ki je prijatelj sokolske telovadbe, obilo užitka. Kdor ne bo imel prilike udeležiti se vsesokolskega zleta v Ljubljani, bo mogel nekaj zletnih vaj videti tukaj; kdor pa namerava posetiti zlet, bo na akademiji mogel zaslutiti njegovo impozantnost, ker bo videl v njej pripravljalno delo za zlet. Akademija bo torej imela za vsakogar nekaj zanimivega. Podrobni spored se še objavi. Odbor.

Sport.

: P. O. L. N. P. Vsi klubi se ponovno opozarjajo, da je treba vse tekme P. O. prijaviti, tudi iste izven Maribora. Za nastop z gosti v moštvu pa je treba dovoljenje L. N. P. ter zadostuje le v najnujnejših slučajih dovoljenje P. O. v Mariboru. — Dne 30. 4. 1922 se ima odigrati v Ptuj prvenstvena tekma S. V. Rapid: S. K. Ptuj. Sodnik g. Šepc. — Prvenstvena tekmovalja z S. K. Korotan odpadejo. —

Blagajniki klubov se opozarjajo, da je treba sodniške pristojbine sodniku že v odmoru izplačati, ker se v protivnem slučaju ne bode tekmovalje do konca speljalo. — Löschnigg Valentin član S. V. Rapida, se pozivlja na prihodnjo sejo P. O., to je 2. 5. 22, ob 20. uri v klubovi sobi Grajske kleti. — Prvenstvena tekma Svoboda: Rapid se preloži na 11. junija.

: SK »Korotan« sklicuje dne 29. t. m. izvanredni občni zbor, ob 20. uri v restavraciji »Maribor« z dnevnim redom: 1. poročilo predsednika in tehničnega odbora, 2. združitev SK »Korotan« z ISSK »Maribor«. Udeležba vseh članov SK »Korotan« neobhodno potrebna. Tajnik.

: Hanaška Slaviša: Ilirija (Ljubljana) 2:1 (2:1). Minulo sredo je gostovalo češko moštvo v Ljubljani ter prvič na jugoslovenskih tleh zmagalo.

: Planinski Vestnik, št. 3. in 4. letnik XXII. je izšel s sledečo vsebino: J. Aljaž: Planinski spomini, J. Mlakar: Skrbina, S. Bošnjaković: Snježnik, K. Jug: Trije krti v snegu, F. Lapajne: Na Osojnik, Društvene vesti, Obzor: R. Badiura: Druga smučarska tekma i. dr. — Po dolgem času je torej izšla zopet naša društvena revija, a upamo, da nas je zadnjokrat posetila kot dvojna številka, in jo bomo dobivali odslej redno vsakega prvega v mesecu, da nam ne bo treba iskati zavetja za naše društvene publikacije v raznih drugih listih. Z rednim izhajanjem ima Vestnik svoj cilj, neredni — odbija. Želeli bi bilo, da sodeluje več člankarjev in dopisnikov tudi iz naših krajev, vi pa, ki se niste naročili Planinskega Vestnika, storite nemudoma svojo dolžnost ter pošljite 25 dinarjev na Osrednji odbor SPD v Ljubljani, Kralja Petra trg. Kdor prijatelj planin, bodi naročnik Planinskega Vestnika! — R.

Objave.

§ Nova emisija delnic Trgovske banke d. d. Ljubljana. Pred kratkim ustanovljena Trgovska banka je na svojem izrednem občnem zboru dne 25.

marca 1922. sklenila zvišati delniško glavnico od 10 milijonov na 30 milijonov. Natančnejše pogoje subskripcije prinaša današnji inšerat.

§ Mestni kino. »Gospodarji morja« interesantna pomorska pustolovščina v 6 činih z priljubljeno Marijo Palmo in Albertom Capozzi v glavni vlogi se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

§ Mariborske mlekarne lokal v Gosposki ulici št. 38 preide s 1. majem 1922 v narodne zavedne roke. Prevzela ga je gospa Paula Vršič. Prodajala se bo od takrat naprej že ob 8. uri zjutraj mleko vseh vrst ter vsi v to stroko spadajoči izdelki, kakor tudi brezalkoholne pijače. Želimo mnogo uspeha ter ga občinstvu toplo priporočamo.

§ Na veliko prodajo trdke Franke Mastek v Mariboru na glavnem trgu števil. 16. opozarjamo.

Gospodarstvo.

g Dobava drv. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja, da se vrši dne 4. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v pisarni indendanture Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, nadalje isti dan in ob isti uri v pisarni Komande vojnega okruha v Mariboru in Celju in pri Komandi mesta v Ptuj ustnena ofertalna licitacija glede dobave drv za garnizije Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj. Predmetni oglas je interesantom v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Dobava preje in jelšovine. Uprava Smodnišnice v Kamniku razpisuje na dan 20. maja t. l. ob 11. uri dopoldne licitacijo glede dobave 20.000 kg preje in na dan 30. maja ob 11. uri dopoldne licitacijo glede dobave 1200 kub. metrov jelšovine. Predmetna oglasa sta v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Trgovska banka d. d. Ljubljana

POZIV

k subskripciji novih delnic.

Izredni občni zbor Trgovske banke d. d. Ljubljana, je sklenil dne 25. marca 1922 zvišati delniško glavnico

od K 10.000.000 — na K 30.000.000 —

z izdajo

50.000 novih delnic à K 400 — nom. v skupnem znesku K 20.000.000 —

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice eno novo à K 400 — nom. po K 480 —, več 5% obresti od nom. K 400 — od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.
2. Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskribirali in znesek vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.
3. Nedelnarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po tečaju K 530 —, več 5% obresti od nom. K 400 — od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.
4. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1922 in opremljene s kuponom za leto 1922.
5. Nove delnice se izroče subskribentom tekom leta 1922.
6. Reparticije delnic, določenih za nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
7. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 3. aprila do dne 3. maja 1922, in sicer:
 - a) pri Trgovski banki d. d. Ljubljana (začasni poslovalnici v Beethovnovi ulici št. 10) in njeni podružnici v Mariboru;
 - b) pri Kmetaki posojilnici za ljubljansko okolico, Ljubljana.
8. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število podpisanih delnic, se vplačani zneski pridržijo in se bodo dodelitev manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji.

V LJUBLJANI, dne 25. marca 1922.

Upravni svet

Trgovske banke d. d. Ljubljana.

Izletniki! POZOR! Izletniki!

Lep kratek peš-izlet je proti Cvajniku skozi Krčevino. Nasproti Tavčarjeve tovarne se krene desno preko železnice, od tod se pride k vinotoku Novačan, kjer se toči najboljša domača kapljica. — Za obilen obisk 655 se priporoča Novačan.

Mala oznanila.

Kuharico močnatih jedi, slad-selčarja, prvovrstnega kuharja, salutarico, privatno kuharico, privatno sobarico in drugo o-sobje išče posredovalnica služb, Avgusta Janežič, naslednica Ivana Volgruber, Slovenska ul. števil. 16, Maribor. 654

Skladiščnika, starejšo mo-za sprejem in oddajo blaga sprejme takoj družba »Aktu-mulator«, Marijina ulica št. 10. 638 3-8

Slamo, seno, krompir in drva ima za prodajo Andrej Oset, Maribor, Aleksandrova cesta 57. Telefon 88. Kupim vse vrste deželnih pridelkov. 600 10-9

Noben strup! Nobena ke-mična očetna kislina! Same zdrav garantirano dober

namizni očet

prodaja na veliko in drobno naj-modernejša avtomatična tovarna za očet

Več tesarjev

in tesarških predelavcev sprejme takoj IVAN ZAKOTNIK, mestni tesarški mojster, parna žaga, Ljubljana, Dunajska cesta 46. 649 6-2

Srečko Schmidl, Ma ibor Koroška cesta 18.

Vsaka gospodinja, kateri je mar-zdravje njene družine, bo za-hlevala povsod samo prisliti Schmidl-ov očet. 479 10-10

Zahtevajte povsod TABOR